

Krav. Vi indskrænkede dem endog saa meget, at jeg maa minde om, hvorledes ærede Medlemmer, som da vare Medlemmer af dette Ting, og som endnu sidde her, maatte udtale i en Mindretalsklæring, at vel stemte de for Toldkompromis'et — der var dog enkelte Punkter, hvor nogle Medlemmer toge Afstand ogsaa i deres Afstemning —, men de gjorde det kun med yderste Betænkelighed.

I hvor høj Grad Fortiden binder os alle i denne Sag, fik man et levende Indtryk af, naar man med nogen Kritik hørte paa de Udtalelser, som det ærede Medlem for Sakskøbing (Rørdam) fremkom med, særlig i Gaar, thi en meget stor Del af de Ting, han heftigt angreb den højtærede Finansminister for, var Ting, som det ærede Medlem selv har stemt for i 1897 tillige med andre Venstremedlemmer af dette Ting. Jeg erindrer f. Eks., at han talte meget smukke, bevægede og efter min Mening ret sande Ord om det uheldige i at lægge Told paa billige Konserver, som f. Eks. de Fiskeboller, han omtalte, eller paa Kødeksktrakt osv. Men det ærede Medlem stemte i 1897 for ganske de samme Toldsatser. Og paa samme Maade forholder det sig med Børstebinderarbejde, hvor det ærede Medlem klagede over, at Tolden var forhøjet, og med Forhøjelsen af Bogtrykkernes Beskyttelse. Der var altsaa nogle Forhøjelser af Beskyttelsen, som det ærede Medlem den Gang stemte for, saa vidt jeg ved, uden at kny. Og hvorfor? Fordi der var paa-peget ganske særlige Forhold, hvor der var Anomalier i den bestaaende Toldordning, visse Tilfælde, hvor der endog var højere Told paa det halvt forarbejdede Materiale, som vedkommende Fabrikation skulde bruge, end paa den færdige Vare, og hvor man saaledes afhjalp Urimeligheder i den bestaaende Ordning. Der var andre Punkter, hvor vi kun meget nødig gik med til en Forhøjelse, men hvor vi gjorde det for at opnaa Indrømmelser paa andre Punkter. Saa lidt rene i Kanten have vi været, ogsaa det ærede Medlem, og det, synes jeg, paabyder en vis Forsigtighed og en vis Varsomhed i Dommen over det, som her foreligger.

Heller ikke Højre har staaet paa de rene Principers Grund. Jeg hørte med Glæde, at det ærede Medlem, som talte forud for mig, og som væsentlig bevægede sig i almindelige og historiske Synspunkter, aldeles ikke udtalte sig som nogen protektionistisk Fanatiker. Men man hører ofte Udtalelser fra Højre-Politikere,

der særlig beskæftige sig med Toldspørgsmaal, hvorefter man skulde synes, at intet var mere forkasteligt og mere urimeligt end i en Periode som denne overhovedet at gaa til Nedsættelser af Beskyttelsen, undtagen maaske paa nogle ganske enkelte Punkter. I det hele og store skulde man tro efter de teoretiske Udtalelser, der fremkomme fra den Side, at Gangen i Udviklingen maatte være den, at nu skulde vi følge Trop med de store Lande, Lande som Tyskland, Frankrig, Sverige og Norge, med en Beskyttelse „uden Huller“, som det hedder, nu skulde vi op med Beskyttelsesniveauet over hele Linien. Men hvorledes har Toldpraksis været fra dette ærede Partis Side? I Toldkommissionen og under Kompromis'et her i 1897 var Praksis egentlig ganske modsat. Allerede i Toldkommissionen enedes vi paa en Mængde store og vigtige Varegrupper om en gennemgaaende Nedsættelse af Beskyttelsen. Det var f. Eks. Tilfældet paa Metalvaregruppen, det var Tilfældet paa Tømmer- og Trægruppen, det var Tilfældet med Glasvarer, Porcelænsvarer, Varer af Gummi, jeg kunde blive ved, kort sagt paa en stor Mængde vigtige Varegrupper. Der var ganske vist ogsaa Grupper, vi ikke bleve enige om, navnlig Manufakturvarer, Varer af Huder og Skind, Tobak og andre. Manufakturvarer var det vigtigste, hvorom der ikke opnaaedes Enighed i Toldkommissionen. Men hvad sker saa? Da vi kom ind i Tinget, sad der den Gang en udpræget Højreregering med en Finansminister, der sandelig politisk set var meget udpræget Højremand, og denne Regering sluttede et Kompromis med dette Tings Flertal, hvori ogsaa et Højremedlem af det daværende Toldudvalg, det ærede Medlem for Hillerød (Dinesen), deltog, et Kompromis, som skaffede Enighed om saa godt som alt det resterende, navnlig Manufakturvaregruppen, og ligeledes ud fra det samme Princip Enighed om en lempelig og gradvis Nedsættelse af den bestaaende Beskyttelse. Det er saaledes ikke de store Principer, vi skulle strides om; det er kun en forskelligartet Anvendelse af det samme Princip. Jeg slaar fast, at vi i Højre som i Venstre den Gang vare og formodentlig endnu ere enige om, at vi ikke ville føre nogen radikal Frihandelspolitik, men paa den anden Side heller ikke ville følge vore Nabolandes Eksempel med Hensyn til Forhøjelse af Beskyttelsen, at vi ville en jævn og taalelig, helst gradvis Nedsættelse af den bestaaende Beskyttelse. Det ville baade Højre og Venstre. Jeg er naturlig-